

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy a soudce zpravodaje JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **J. Z.**, zastoupen Mgr. Lilianou Křístkovou, advokátkou se sídlem náměstí I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2013, sp. zn. OAM-852/VL-07-HA08-2008, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2014, č. j. 4 Az 12/2013 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí městského soudu a jemu předcházející rozhodnutí žalovaného

[1] Rozsudkem ze dne 31. 3. 2014, č. j. 4 Az 12/2013 - 31, zamítl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu podanou žalobcem proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2013, sp. zn. OAM-852/VL-07-HA08-2008. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje, neboť v jeho případě nebyl naplněn žádný ze zákonných důvodů pro její udělení.

[2] Městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku neshledal, že by žalovaný pochybil, když dospěl k závěru, že v případě žalobce nebyl naplněn žádný z azylově relevantních důvodů podle zákona o azylu. Proto žalobu jako nedůvodnou zamítl. V souvislosti s namítaným porušením především § 14 zákona o azylu neshledal ani

vybočení z mezí správního uvážení, pokud žalovaný dospěl k závěru, že v případě žalobce nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení azylu z humanitárních důvodů.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného k ní

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti především namítá, že se městský soud nezabýval tím, zda žalovaný postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci (dle § 3 správního řádu). Žalovaný řádně nezkoumal, zda jsou dány podmínky zejména dle § 14 zákona o azylu, tedy podmínky pro udělení humanitárního azylu.

[4] Stěžovatel uvádí, že ve svých podáních zcela jednoznačně popsal svoji situaci i důvody a způsob opuštění země původu. Právě tíživá situace žalobce [pakliže nebyl v řízení zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zák. o azylu], měla být posouzena ze strany žalovaného a následně městským soudem jako okolnost hodná zvláštního zřetele. Pokud jde o posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu, má stěžovatel za to, že v jeho případě jsou naplněny zvláště závažné okolnosti, které lze podřadit právě pod institut humanitárního azylu, zejména jeho dlouhodobý pobyt na území České republiky a jeho integrace do společnosti v České republice a dále pak skutečnost, že syn stěžovatele je českým státním občanem.

[5] Stěžovatel poukazuje na čl. 9 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte (sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb.), který výslovně uvádí, že *„státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, zajistí, aby dítě nemohlo být odděleno od svých rodičů proti jejich vůli, ledaže příslušné úřady na základě soudního rozhodnutí a v souladu s platným právem a v příslušném řízení určí, že takové oddělení je potřebné v zájmu dítěte.“* Na základě tohoto článku se stěžovatel domnívá, že v případě neudělení mezinárodní ochrany by se jednalo o porušení zájmu dítěte ve smyslu čl. 9 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Zároveň žádá, aby soud při svém rozhodování přihlédl i k čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, podle kterého *„zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány.“*

[6] Stěžovatel závěrem namítá, že se městský soud nezabýval řádně tím, zda žalovaný nepřekročil meze správního uvážení při výkladu toho, co jsou humanitární důvody. Toto uvážení nemůže být ani příliš široké, ani příliš zužující. Je zřejmé, že smyslem zákona o azylu je posoudit individuálně každou situaci žadatele. Právě proto, že v § 14 zákona o azylu není výčet humanitárních důvodů, ale jejich konkretizace je ponechána na uvážení orgánu, je nutné soudně přezkoumat meze tohoto uvážení.

[7] Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Plně se ztotožňuje s rozhodnutím městského soudu, který závěr žalovaného o neudělení výjimečného typu azylu podle § 14 zákona o azylu v rámci zákonných mezí přezkoumal a žádné pochybení při rozhodování věci neshledal. K

argumentaci v kasační stížnosti, tj. že u stěžovatele jsou naplněny důvody hodné zvláštního zřetele, žalovaný upřesňuje, že dlouhodobý pobyt stěžovatele na území České republiky (který by měl být dle stěžovatele vzat v úvahu) byl pobyt nelegální (v roce 2002 stěžovatel nelegálně přicestoval na území České republiky a setrval zde vědomě v této situaci až do podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v roce 2008, podané až po udělení správního vyhoštění), což může jen stěží představovat skutečnost předpokládanou § 14 zákona o azylu. Dále stěžovatel v kasační stížnosti poukazuje na svou integraci do společnosti v České republice, o níž však nesvědčí dlouhodobý neoprávněný pobyt stěžovatele v ČR, výkon práce bez povolení a uložení správního vyhoštění z území České republiky k tomu příslušným orgánem (vyhoštění uloženo na dobu 8 let po zohlednění závažnosti protiprávního jednání stěžovatele a naplnění vícero zákonných důvodů, mj. též účelově uznání otcovství k N. M.), včetně zařazení do evidence nežádoucích osob. Ani následné uzavření manželství s občankou Číny nemůže představovat výjimečný důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu, i s přihlédnutím k tomu, že její nezletilé dítě, jehož stěžovatel není otcem, je občanem České republiky. Stěžovatel měl v případě snahy o legalizaci pobytu v důsledku pobytu rodinných příslušníků efektivněji využít zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, neboť úprava takového pobytu spadá právě do kompetence tohoto zákona. Selhání cizince ve využití obecně dostupných institutů zákona o pobytu cizinců nelze účinně řešit prostřednictvím zákona o azylu a nárokovat si z těchto důvodů mezinárodní ochranu.

[9] Kasační stížnost neobsahuje žádnou právní či skutkovou argumentaci ve vztahu ke konkrétním závěrům učiněným soudem ohledně případu stěžovatele a omezuje se toliko na opakování rodinné situace stěžovatele a obecné poukazy na Úmluvu o právech dítěte, k těmto skutečnostem se však soud dostatečně vyslovil. Kasační stížnost nijak neuvádí, v čem a pro jaké konkrétní důvody s odůvodněným závěrem soudu ve věci stěžovatele nesouhlasí.

[10] Všechny v kasační stížnosti zmiňované skutečnosti pak byly ve správním řízení zjištěny, což je zřejmé ze shromážděného spisového materiálu, bližší konkretizaci stížního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. kasační stížnost neobsahuje. Správní orgán má také za to, že ve věci není naplněn ani stížní důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Rozsudek soudu není nesrozumitelný ani nepřezkoumatelný z jiných důvodů.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 104 s. ř. s. zabýval námitkou stěžovatele týkající se nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu.

[12] Stěžovatel v obecné rovině namítá, že se městský soud nezabýval řádně tím, zda žalovaný nepřekročil meze správního uvážení při výkladu toho, co jsou humanitární důvody. Nejvyšší správní soud konstatuje, že z rozsudku je zřejmé, že se městský soud touto otázkou podrobně zabýval na str. 6 a shledal, že žalovaný z mezí správního uvážení nevybočil. Městský soud stejně jako žalovaný dospěl k závěru, že v případě stěžovatele nebyl dán důvod hodný zvláštního zřetele. Rozsudek městského soudu proto netrpí z tohoto hlediska nepřezkoumatelností.

[13] Dále stěžovatel obecně namítá, že se městský soud nezabýval tím, zda žalovaný postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy, a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Tuto námitku však stěžovatel nikterak nekonkretizuje, a tak Nejvyšší správní soud pouze obecně uvádí, že z rozsudku je patrné, že se městský soud souladem postupu žalovaného se zákonem zabýval a skutkový stav pokládal za spolehlivě zjištěný; konkrétně na str. 6 rozsudku městský soud uvádí, že „*neshledal, že by žalovaný postupoval v rozporu se zákonem při posuzování žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nelze také přisvědčit žalobci v tom, že by správní orgán nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci*“. Ani v této námitce tedy nelze přisvědčit stěžovateli.

[14] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), na jehož odůvodnění na tomto místě pro stručnost odkazuje.

[15] Stěžovatel ve své kasační stížnosti především namítá nesprávné posouzení otázky udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu.

[16] Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, uvedl, že *[s]mysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými, či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.*

[17] Dále v této souvislosti Nejvyšší správní soud odkazuje na svou konstantní judikaturu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, publikován pod číslem 375/2004 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48), z níž vyplývá, že při rozhodování ve věci udělení humanitárního azylu má správní orgán velmi široký prostor pro správní uvážení. Správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.

[18] V nyní posuzované věci žalovaný uvedl, že se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatele a dále přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu; v případě stěžovatele však neshledal žádný důvod hodný zvláštního zřetele.

[18] Stěžovatel namítá, že důvodem hodného zvláštního zřetele je jeho rodinná situace, konkrétně společné soužití s manželkou a jejím dítětem, občanem České republiky, na území České republiky. Nejvyšší správní soud se již danou otázkou ve své judikatuře

zabýval. „V těchto případech Nejvyšší správní soud vyslovil stanovisko, že snaha o společné soužití s partnerem, případně s nezletilým dítětem jsou zcela jistě důvody pochopitelné, avšak nikoliv natolik závažné a naléhavé, aby bez přistoupení dalších okolností mohly být vnímány jako výjimečné, tedy zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 14 zákona o azylu upravujícího udělení humanitárního azylu“ (srov. např. rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, rozsudek ze dne 21. 1. 2004, č. j. 4 Azs 47/2003 - 52, rozsudek ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 127/2005 - 58, usnesení ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 4/2008 - 54).

[19] Nadto stěžovatel poukazuje na svůj dlouhodobý pobyt na území České republiky, na základě něhož se měl integrovat do společnosti v České republice. K tomu lze uvést, že Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již několikrát uvedl, že „samotná míra integrace stěžovatele v České republice a existence zázemí na území České republiky není důvodem, který by zpravidla měl být správním orgánem zvažován jako důvod pro poskytnutí humanitárního azylu“ (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Azs 38/2012 - 28). Nejvyšší správní soud též poukazuje na skutečnost, že se v případě stěžovatele jedná o nelegální dlouhodobý pobyt a žádost o azyl z výše uvedených důvodů podal až poté, co bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění na dobu 8 let. K případům, kdy se cizinec snaží legalizovat svůj pobyt na území České republiky podáním žádosti o mezinárodní ochranu, se Nejvyšší správní soud vyjádřil, např. ve svém rozsudku ze dne 15. 12. 2012, č. j. 6 Azs 22/2012 - 35, v němž uvedl, že „... důvody pro udělení mezinárodní ochrany jsou dány zákonem o azylu a z něj je zřejmé, že mezinárodní ochrana se uděluje ze zcela jiných závažných důvodů, především z důvodů pronásledování či brozby vážné újmy v zemi původu žadatele... V případě, že stěžovatel hodlá realizovat své právo na rodinný život na území ČR, nezabývá jej to povinností dodržovat pravidla stanovená pro pobyt cizinců v ČR, přičemž i v případě, že nejsou splněny podmínky pro udělení azylu, zákon o pobytu cizinců poskytuje možnosti legalizace pobytu na území ČR.“

[20] Nejvyšší správní soud, ve shodě s městským soudem, proto uzavírá, že z rozhodnutí žalovaného je patrné, že se konkrétní situací stěžovatele zabýval, stejně jako otázkou udělení mu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud ze skutečností stěžovatelem uváděných sám nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, zůstává takové rozhodnutí v rámci výkonu jeho pravomoci.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na stížní námitky a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájem stěžovatele.

[22] Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[23] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. srpna 2014

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu